

Vết xích chiến xa trên đất Kontum...

...MÙA HÈ ĐỎ LỬA 1972

Mưa giăng phủ trên nền trời Kontum, hạt mưa nhẹ như sương mù, những hạt mưa chỉ mang lại ướt át, lầy lội, những hạt mưa không gây chết chóc ai. Nhưng giữa những cơn mưa vô tình đó là một vùng Komtum khói lửa. Địch pháo như mưa, pháo theo mưa liên tục trút xuống thành phố và các vị trí của quân ta mà Bộ Tư Lệnh Sư Đoàn là mục tiêu mưa pháo của địch. Trong những cơn mưa pháo đó, mỗi khi đạn đạo của pháo thu ngắn lại do tầm điều chỉnh của Bắc quân, là vị trí của Chi Đoàn bị ăn đạn. Lý do là vị trí phòng thủ của thiết giáp chỉ cách Bộ Tư Lệnh Sư Đoàn chưa tới 500 mét. Gia đình kỵ binh các cấp đều ăn ngủ bên cạnh chiến xa, tất cả trong tình trạng sẵn sàng tác chiến, nhận lệnh, chỉ cần khoảng 2 phút là tất cả xích sắt chiến xa chuyển động. Cùng lúc, khả năng tác chiến của Chi Đoàn được phục hồi sau khi được trực thăng tiếp tế cơ phận và sửa chữa các chiến xa bị hư. Chi Đoàn có được 10 chiếc M41 trong tay sẵn sàng tham chiến.

Giữa tháng 5/1972, SĐ23BB và các đơn vị thống thuộc đã bẽ gãy ít nhất là 2 cuộc tấn công của Bắc quân, song áp lực địch vẫn còn đè nặng trên thị trấn Cao Nguyên này. Quốc lộ 14 lại bị chốt cứng tại đèo Chu Pao. Phương tiện tiếp tế duy nhất cho mặt trận Kontum là thả dù, mà địa điểm thả là bãi thả dù nằm phía Nam khu nghĩa địa. Nếu dù tiếp tế rơi bên này bờ suối thì lọt vào tay bạn, nếu gió đưa dù qua bên kia bờ suối thì địch có dịp ăn gạo xấy, thịt hộp của phe ta! Cả tháng trời chỉ có gạo xấy và thịt hộp, không có một miếng rau hay lương thực tươi, mà nếu từ trời bỗng rơi xuống mấy miếng thịt heo tươi anh em cũng chưa chắc dám ăn. Cái cảnh heo ăn thịt người làm anh em lợm giọng. Trước mắt chúng tôi, có mấy lần chứng kiến bày heo đói sút chuồng chạy rong dọc đường Nguyễn Huệ, Phương Nghĩa phía Nam phi trường Kontum. Đàn heo giành nhau gặm xé một cái chân người, kéo lê trên vệ đường với chiếc giếp râu còn dính chặt ở bàn chân, y như trong một phim ma kinh dị...

Như mọi ngày, địch pháo ngày, pháo đêm, pháo trong cơn mưa, pháo khi trời nắng, pháo lúc sương mù... Nhưng đêm nay, địch bỗng ngưng pháo. Trục giác chiến trường cho biết có một cái gì bất thường, nghĩa là địch chuẩn bị giở trò. Các Chi Đội báo động và tăng cường canh gác. Trời Kontum tối đen như mực, màn đêm lại rải xuống những cơn mưa phùn tê buốt thịt da, héo hắt lòng chinh nhân đang chong súng chờ giặc. Thời gian chậm chậm trôi như con kiến bò từ lỗ chiếu môn đến đỉnh đầu ruồi, những con mắt chong vào đêm tối. Vừa qua khỏi nửa khuya, khắp nơi, hàng loạt tiếng nổ vang rền như phá tung màn đêm. Địch bắt đầu đợt tấn công mới. Qua hệ thống truyền tin, Bộ Tư Lệnh Sư Đoàn nhận các báo cáo:

- Địch vào tới phi trường!
- Địch tấn công Bộ Chỉ Huy Trung Đoàn 44BB trong thành Dak-Pha
- Địch tấn công hậu cứ Trung Đoàn 14 Ky Binh....

Nằm trong tầm quan sát của Thiết Kỳ, trong cái tĩnh lặng của màn đêm lạnh lẽo giăng giăng mưa lạnh, chợt mìn chiếu sáng và claymore đồng loạt nổ rục rục về phía cánh Bravo, nơi bãi thả dù tiếp tế những ngày vừa qua. Bravo khai hỏa. Đại bác và đại liên nổ rền một góc thành phố Kontum. Mìn chiếu sáng và hỏa châu rơi rõ khu vực giao tranh, soi rõ bước chuyển quân của địch khi địch bị hỏa lực khủng khiếp của chiến xa bắn giạt về phía Nam khu trường học, nhưng cuộc di quân trốn đạn của địch vẫn bị hỏa lực cánh Bravo bám chặt và bị dồn ngược lại để sau cùng lui về bờ suối, vừa rút vừa bắn trả bằng đại liên, B40, 41 và cả AT3 nhưng không gây thiệt hại cho các chiến xa cánh Bravo, vì địch không nhìn ra vị trí các chiến xa. Hỏa lực địch dồn vào vách các căn nhà cháy phía sau lưng kháng tuyến của Bravo.

Hỏa châu đã thay mặt trời. Tiếng súng ngưng, chiến trường im lặng. Mặt trời lại từ từ bò lên thế hỏa châu. Tôi phóng ống dòm qua các vùng địch xâm nhập tấn công hồi đêm, xác địch nằm la liệt trên những gò đất, trên những bụi cây ngoài tuyến phòng thủ. Định bụng là sẽ xin lệnh Sư Đoàn cho các đứa con bung ra truy kích và khai tác chiến quả, tôi chưa bóc máy thì bất ngờ Trung Tâm Hành Quân Sư Đoàn gọi khẩn cấp:

- Toàn bộ gia đình Tài Lực rời vị trí, giao lại cho Bộ Binh. Chuẩn bị cải cách để giải tỏa áp lực địch trong thành Dak-Pha và tái chiếm lại phi trường Kontum!
- Tài Lực nhận rõ!

Lệnh ra, trong phút chốc, tất cả chiến xa lăn xích rời vị trí tiến ngược vào thành phố, rẽ trái tại đường Lê Lợi rồi đổi hướng Bắc để vào thành Dak-Pha. Tại khu nghĩa địa nhỏ trước cổng Bộ Tư Lệnh Sư Đoàn, địch ẩn nấp trong các gò mả và

giao tranh ác liệt với Trinh Sát Sư Đoàn. Cách thành Dak-Pha khoảng 500m về phía Nam, có một khu vườn mít, tôi cho lệnh các chiến xa chui hết vào trong đó để ẩn nấp và quan sát mục tiêu.

Công thành Dak-Pha sập đổ nát nhưng bức tường thành phía Nam vẫn đứng nguyên sừng sững, phân chia trong và ngoài. Tôi nhìn đắm đắm vào tháp nước nơi khẩu 12 ly 8 của địch đặt trên nóc tháp tác xạ lên máy bay, tác xạ vào các cánh quân ta tiến vào trong thành. Không thể đi bằng công chính để làm mục tiêu cho địch tác xạ, tôi lệnh cho ba chiến xa dưới quyền:

– Chuẩn bị khoan tường để tiến vào thành!

– Nhận rõ!

Ngay tức khắc, ba chiếc M41 như ba con cua sắt dương càng húc vào tường. Rầm! Rầm Rầm! Tường vừa sập, chiến xa tràn vào, tác xạ liên tục vô công chính và các căn nhà sập gần tháp nước, nơi địch bắn ra. Vừa lọt vào bờ thành là các chiến xa đầu chạm địch dữ dội. Toàn bộ Chi Đoàn vượt qua bức tường đổ. Địch có mặt khắp nơi, trong đồng gạch vụn, sau bức vách đổ, sau những ngôi nhà sập, trong hầm, trong hố, sau góc cây... Chỗ nào cũng có tiếng súng địch nhắm vào thiết giáp.

Bên cạnh, cuộc ác chiến từ hồi đêm còn đang diễn ra tại Bội Chỉ Huy Trung Đoàn 44BB, nơi trước đó đã đặt Bộ Tư Lệnh Sư Đoàn. Nhìn chung, địa thế rất khó điều động chiến xa. Tôi quyết định nhanh, chia gia đình ra từng phân đội, cứ hai chiến xa tiến theo một trục để yểm trợ và bảo vệ lẫn nhau. Trục tiến là đường đi giữa hai dãy nhà đổ nát, một chiếc chạy sát dãy bên phải, một chiếc chạy sát dãy bên trái, thận trọng tới đa khi tới ngã tư. Địch ẩn nấp trong những căn nhà đổ nát nên tất cả mọi loại vũ khí đều được đem ra sử dụng: Đại bác phóng vào hầm địch, đại liên 50 và 30 dim cứng địch trong vòng tử địa, lựu đạn được tung vào từng ô cửa sổ, từng góc nhà, từng lỗ trống vách tường. Vũ khí chống chiến xa của địch bị vô hiệu vì khoảng cách hai bên quá gần. Trong trận quần thảo cận chiến sinh tử này, thế bám trận của địch bị vỡ và địch tháo chạy về hướng Bắc, để lại vô số cán binh bị chết và bị thương, một tổn thất nặng nề. Các đơn vị bộ binh của Trung Đoàn 44 tức tốc tràn ra khỏi vị trí phòng thủ, và một trận phản công ác liệt diễn ra khắp nơi trong thành Dak-Pha.

Chi Đoàn đã hoàn thành nhiệm vụ. Trong trận giải tỏa thành Dak-Pha, Chi Đoàn bị hy sinh cũng không nhỏ, kể cả 5 sĩ quan và 3 chiến xa bị hư hại. Dù vết thương còn đang rướm máu, gia đình Tài Lực lại nhận tiếp lệnh của thượng cấp: Rời Dak-Pha, giao lại cho Bộ Binh, di chuyển gấp để giải tỏa phi trường. Xích sắt chiến xa lại nghiền đường bụi đỏ mà ào ào tiến lên, lại lao vào “gió cát” mà chừng như nghe đâu đó âm thanh của một thứ “hồn tử sĩ gió ù ù thổi” trong gió Kontum từ thành Dak-Pha thổi theo vết lằn của xích sắt...

Phi trường Kontum nằm về phía Đông của thành phố và ở vị trí Đông Nam thành Dak-Pha. Phi đạo chạy dài theo chiều Đông- Tây. Phía Nam phi đạo, gần công ra vào có vài căn nhà dành cho hành khách Air Việt Nam và An Ninh Phi Trường. Phía Bắc phi đạo có một số ụ để máy bay. Cuối phi đạo và dọc theo hàng rào phi trường là những lô cốt bảo vệ phi trường. Phi trường là một trong những mục tiêu quan yếu mà Bắc quân phải tấn chiếm.

Tiếng khua động của xích sắt chiến xa không át được tiếng súng nổ vang mỗi lúc một rõ từ hướng hậu cứ Trung Đoàn 14 Kỵ Binh. Tôi mừng trong bụng là tiếng đại liên 50 vẫn còn nổ ròn rã, vì điều này cho biết địch chưa chiếm được căn cứ Trung Đoàn, dù có nhiều đám cháy trong doanh trại. Từ các ụ máy bay cuối phi đạo, địch đặt đại liên bắn vào Trung Đoàn Thiết Giáp để yểm trợ cho bộ binh tấn công vào hậu cứ Thiết Giáp và khu vực Quân Tiếp Vụ gần thành Dak-Pha... Một vài lô cốt bị địch thổi sập, nhưng địch vẫn chưa lọt vào được.

Địch chưa vào được là hậu cứ Thiết Giáp chưa mất, lực lượng quân ta vẫn còn. Tôi lệnh cho phân đội chiến xa đầu bọc về phía Nam của hậu cứ Thiết Giáp, sau đó chuyển sang hướng Đông rồi bố trí đợi lệnh. Tôi cần thời gian để quan sát, ước lượng ý đồ, khả năng và mục tiêu của địch... trước khi có kế hoạch tấn công. Ước lượng sai, hành động sai là tự sát. Địch đã ở trong vị thế đã dàn trận và tấn công. Tôi nghĩ đến cái câu của người xưa “biết mình biết địch, trăm trận trăm thắng.” Thắng bại gì thì chưa biết, nhưng chỉ biết là yếu tố địch, khả năng địch, lực lượng địch, vũ khí địch... tôi chưa nắm hết, mà biết mình thì tôi biết khá rõ.

Mặc dù được bổ sung trên 10 sĩ quan sau trận ác chiến trong nghĩa địa và sửa chữa, bổ sung chiến xa, nhưng khi giải tỏa thành Dak-Pha, gia đình Tài Lực bị hy sinh nghiêm trọng một số sĩ quan ưu tú để bây giờ, đối chiến với Bắc quân đã chiếm phi trường và đang uy hiếp dữ dội hậu cứ Trung Đoàn 14 Kỵ Binh, Chi Đoàn chỉ còn lại hai sĩ quan là Chi Đoàn Trưởng và Thiếu úy Nguyễn Văn Tám. Các Chi Đội, Phân Đội chiến xa được trao quyền chỉ huy cho các Hạ Sĩ Quan Kỵ Binh kế quyền. Trong tình huống nguy khốn mà vết xích chiến xa chỉ có đường lăn tới, thầy trò chúng tôi dựa lưng nhau chiến đấu. Tôi gọi Tám:

– Nhiệm vụ của cậu là ở lại với 2 M113 và bảo vệ cho 3 chiến xa bị hư. Tất cả chiến xa còn lại và anh em Hạ Sĩ Quan gia đình Chi Đoàn do tôi điều động. Nhiệm vụ phải hoàn thành trong bất cứ tình huống nào! Cậu nhận rõ?

– Rõ 5! Thầm quyền!

Giọng Tám chắc và quyết liệt. Tôi họp tham mưu bỏ túi với tất cả anh em còn lại mà trong đó tôi là Chi Đoàn trưởng, người sĩ quan duy nhất trong trận đánh sắp diễn ra. Tuy nhiên, tôi vô cùng tin tưởng những Hạ Sĩ Quan Thiết Kỵ can đảm và đầy kinh nghiệm của Chi Đoàn. Theo lệnh tôi, tất cả chiến xa còn lại của Chi

Đoàn được chia làm 3 Phân Đội:

– Phân đội 1 gồm 2 chiến xa, do Trung Sĩ Nhất Y-Đê-Niê (người Thượng) chỉ huy.

– Phân đội 2 gồm 2 chiến xa, do Thượng Sĩ Bảo chỉ huy.

– Phân đội chỉ huy gồm 3 chiến xa do tôi, Chi Đoàn trưởng, trực tiếp chỉ huy.

Qua hệ thống âm thoại đặc biệt của gia đình Tài Lực, tôi gọi, 2 Phân Đội và giao trách nhiệm:

– 1 tấn công địch ở ụ máy bay đầu. Phân Đội Chỉ Huy trách nhiệm giữ cạnh sườn phải cho 1, sau khi 1 vào tới mục tiêu, Phân Đội Chỉ Huy tấn công mục tiêu 2 ở ụ máy bay thứ hai. 2 bảo vệ phía Nam, và Đông khi Phân Đội Chỉ Huy chiếm mục tiêu thì 2 tức tốc tấn công mục tiêu 3 ở ụ máy bay thứ ba. Ngay sau đó, 1 rút ra bảo vệ cạnh sườn mặt Đông cho 2. Tất cả 1,2 nhận rõ?

– 1, 2 nhận rõ 5! Thảm quyền!

Xích sắt chiến xa bắt đầu lăn trên kế hoạch, sau lưng là bộ binh SĐ23 từng thiết theo sát chiến xa. Bắc quân đang chia tất cả các loại vũ khí vào hậu cứ Trung Đoàn Kỵ Binh, bất ngờ tiếng xích sắt vang sau lưng họ. Bắc quân ngỡ ngàng hoang mang trong tình huống này. Chỉ với 7 chiến xa mà Bắc quân đã chào đón vô cùng nồng nhiệt với pháo 130 ly, cối 120 ly, đại bác 75 ly không giật. Pháo địch bắn thành một hàng rào lửa cản chiến xa, lấy phi đạo làm ranh giới.

Để tránh bị ăn pháo, tôi lệnh cho phân đội 1 tác xạ và lao thẳng vào mục tiêu với tốc độ nhanh tối đa, trong lúc đó, phân đội chỉ huy trải lưới lửa vào cạnh sườn địch từ từ ụ máy bay 1 đến ụ máy bay 2. Chiến xa phân đội 1 đã gặp sự chống trả mãnh liệt của địch với đại liên được đặt ngay trên bờ thành cùng với B40 và B41 tác xạ thẳng vào đội hình của phân đội, đồng thời pháo và đại bác 75 ly không giật của địch từ cuối phi đạo cũng đồng loạt trút đạn vào các chiến xa đang tấn công. Chiến xa vẫn tiến. Một trung đội bộ binh bám sát theo chiến xa. Mục tiêu địch càng lúc càng gần, và “Àm! Âm!” Đại liên địch trên bờ thành ụ máy bay số 1 bị đại bác chiến xa bắn tung, chiến xa ủi mục tiêu và bộ binh tràn ngập liền sau đó. Tiếng hô “xung phong” muôn át cả tiếng đạn nổ vang trời.

Trận đánh càng lúc càng ác liệt và không kém phần hào hứng. Tinh thần chiến đấu tuyệt vời của Thiết Giáp và Bộ Binh SĐ23 thể hiện rõ ngay trên trận mạc máu lửa. Người trúng đạn nằm lại tại chỗ, còn khả năng bắn yểm trợ anh em cứ tiếp tục bắn. Người không bị đạn cứ tiếp tục xông vào phía trước. Chiến xa nào đứt xích thì nằm lại, tiếp tục tác xạ theo khả năng còn lại của mình, chiến xa nào còn nguyên cứ lăn xích xông tới. Cả 3 phân đội chiến xa và bộ binh quần thảo với địch đến xế chiều, từng ụ đại liên địch, từ ụ 75 ly không giật của địch... liên tục

bị nổ tung và tràn ngập. Đến chiều cùng ngày, Bắc quân bị đẩy sát hàng rào phía Đông phi trường và sau đó bị quét sạch.

Súng im tiếng trên toàn phi trường và hậu cứ Trung Đoàn Kỵ Binh. Khói từ những đám cháy còn phảng phất trong ánh chiều tà. Trận địa xơ xác, tiêu điều, những vị trí súng bị phá hủy, những thân người, những vết xích ngang dọc. Tôi cho chiến xa tiếp cận hàng rào phi trường về mặt Đông, số tử thương của địch bỏ lại nơi này có hơn một tiểu đoàn.

Màn đêm kếp sụp đến che kín dần những tang thương đổ nát của chiến trường. Công tác thu dọn chiến trường và tản thương xong, gia đình Tài Lực di chuyển về vị trí được chỉ định, và mắt vẫn chong vào bóng đêm vật vờ âm hồn tử sĩ hai bên.

Phụ chú liên hệ:

– Ngày 3/5/1972, TT Việt Nam Cộng Hòa bay lên Kontum, đáp trực thăng đến mặt trận thăm viếng và ủy lạo chiến sĩ. Mùi thuốc súng vẫn chưa tan trong thành phố. Cùng ngày, vị Tổng Tư Lệnh Quân Đội đã gắn một sao lên cổ áo vị Đại Tá Tư Lệnh Sư Đoàn 23 Lý Tông Bá, đồng thời cũng là tư lệnh chiến trường Kontum 1972. Cùng lúc, có quyết định thăng một cấp cho hầu hết các chiến binh tham dự mặt trận. Chi Đoàn Thiết Kỵ 1/8 đã là một trong những nhân tố vô cùng quan trọng đóng góp cho chiến thắng giải tỏa và cứu Kontum, từ ngày nhỏ chốt Chu Pao đến lúc chiếm lại phi trường Kontum. Chi Đoàn đã hy sinh cho chiến thắng này:

- 68 kỵ binh mũ đen, trong đó có 18 sĩ quan.
- Trên 300 bị thương
- 2 chiến xa M41 bị phá hủy.
- 10 chiến xa bị hư hại nặng.

Đổi lại về phía địch:

- Trên 10 chiến xa T54 bị bắn cháy.
- Bắt sống một T54 còn nguyên vẹn.
- Hơn một ngàn chết bỏ xác tại trận địa, số tử thương và bị thương được đồng đội mang theo không rõ.

Chi Đoàn, với những tổn thất nặng nề như trên nhưng lúc nào cũng còn khả năng tác chiến và hoàn thành nhiệm vụ trong khói lửa, một phần nhờ lòng ưu ái của Đại tá Nguyễn Xuân Hùng, Trung đoàn trưởng Trung đoàn 8 Kỵ Binh Thiết Giáp. Gần như Đại tá Hùng đã vét cạn nhân lực của hai Chi Đoàn 2/8 và 3/8 để bổ sung cho 1/8 sau những trận giao tranh nặng nề. Điều này được thể hiện rõ trong trận giải tỏa phi trường Kontum và hậu cứ Trung Đoàn 14 Kỵ Binh. Khi trực thăng còn đang đáp xuống sân vận động để di tản thương binh cũng là lúc những sĩ quan và binh sĩ Kỵ Binh Thiết Giáp đổ xuống từ trực thăng để tăng cường, bổ sung cho gia đình 1/8 kịp lúc cho những trận đánh kế tiếp. Chính vì

thể, toàn thể Kỵ Binh Thiết Giáp, nhất là Chi Đoàn 1/8, đã rất kính mến người anh cả Kỵ Binh Đại tá Nguyễn Xuân Hùng.

Sau khi Kontum được giải tỏa, Chi Đoàn 1/8 vẫn lại là đơn vị Thiết Kỵ duy nhất ở lại Kontum chứ không được thay thế để dưỡng quân, để rồi vài tháng sau đó, 1/8 Thiết kỵ lại cùng Bộ Binh SĐ23 lại quần thảo với Bắc quân trong một trận đạ chiến ác liệt để tái chiếm căn cứ hỏa lực Non Nước gần Ngô Trang nằm về hướng Tây Bắc Kontum, đánh bật 2 tiểu đoàn địch ra khỏi vị trí đóng chốt, cứu nguy cho Bộ Chỉ Huy Trung Đoàn 53 và toán cố vấn Mỹ.

Khi căn cứ hỏa lực Non Nước lọt lại vào tay ta, Trung tá cố vấn trưởng Trung Đoàn đã nói trước mọi người:

– Đây là đơn vị chiến xa tuyệt vời mà lần đầu tiên trong đời binh nghiệp tôi mới chứng kiến trong trận đánh!

Cũng sau đó, chính ông đã đề nghị cấp huy chương “anh dũng bội tinh/silver star” của Hoa Kỳ cho Chi Đoàn Trưởng 1/8 Thiết Kỵ Lê Quang Vinh./.

Lê Quang Vinh

Chi Đoàn 1/8

Nguồn: <https://ongvove.wordpress.com/2012/03/16/v%E1%BA%Bft-xich-chi%E1%BA%BFn-xa-tren-d%E1%BA%A5t-kontum/>

www.vietnamvanhien.org

VIỆT NAM VĂN HIẾN

www.vietnamvanhien.info

TỦ SÁCH VĂN HIẾN VỚI HƠN 9800 TÁC PHẨM